

תזכיר חוק הביטוח הלאומי

שם החוק המוצע

תזכיר חוק הביטוח הלאומי (תיקון) (שינוי חישוב בסיס תגמולי מילואים לעובד עצמאי)
התשפ"ה-2024.

מטרת החוק המוצע, הצורך בו, עיקרי הוראותיו והשפעתו על הדין הקיים

בהתאם להוראות חוק הביטוח הלאומי, בסיס ההכנסה של עובד עצמאי לצורך חיוב בדמי ביטוח ותשלומי גמלאות נקבע, ככלל, בתחילה על יסוד תשלומי המקדמות ולאחר מכן על יסוד השומה הסופית שהתקבלה בביטוח לאומי מרשות המסים לאותה שנת מס. לעובדים עצמאים רבים ששירתו במילואים במסגרת מלחמת "חרבות ברזל", הבסיס ששימש יסוד לתשלומי המילואים נקבע בהתאם למקדמות עליהם הצהירו ושילמו דמי ביטוח עובר לתחילת שירות המילואים.

עקב מצב המלחמה המתמשך, ובשל תקופות המילואים הממושכות נפגעה ההכנסה השנתית הסופית של חלק מן המשרתים העצמאיים, דבר שיצר פער בין הבסיס הראשוני לחישוב תגמולי המילואים שחושבו על יסוד המקדמות, לבין הבסיס הסופי לחישוב תגמולי המילואים שחושב על יסוד השומה הסופית. כתוצאה מכך נוצרו הפרשי גמלה לחובה לחלק ממשרתי המילואים העצמאיים.

לאור המחויבות העמוקה למשרתי המילואים, ובמיוחד בעת הזו, מוצע לשנות את המצב החוקי הקיים וזאת ביחס למי שהחל את שירות המילואים לתקופה שמיום י' בשבט התשפ"ג (1 בפברואר 2023) ועד ליום ל' בכסלו התשפ"ה (31 בדצמבר 2024), ולקבוע כי הבסיס לתשלום תגמולי המילואים יהיה על בסיס המקדמות שדווחו או שולמו על ידם בטרם תחילת שירות המילואים או על בסיס השומה הסופית, לפי הגבוה מביניהן ובלבד שהמקדמות דווחו ושולמו על בסיסם מקדמות בדמי ביטוח למוסד לביטוח לאומי טרם כ"ט בתשרי התשפ"ה (31 באוקטובר 2024).

השפעת החוק המוצע על קבוצות אוכלוסייה מסוימות

השפעת תזכיר החוק המוצע על התקציב ועל התקן המנהלי של המשרד היוזם,
משרדים אחרים ורשויות אחרות.

אין השפעה

להלן נוסח תזכיר החוק המוצע ודברי הסבר

תזכיר חוק מטעם משרד....:

תזכיר חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס'...)(שינוי חישוב בסיס תגמולי מילואים

לעובד עצמאי), התשפ"ה - 2024

<p>1. בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה – 1995 (להלן – החוק העיקרי) אחרי סעיף 272 יבוא:</p> <p>"273א תגמול מילואים לעובד עצמאי בתקופת מלחמת חרבות ברזל</p> <p>על אף האמור בסעיפים 272(א)(2) ו-273(א)(1), לעניין משרת מילואים שהוא עובד עצמאי שהחל את שירות המילואים בתקופה שמיום י' בשבט התשפ"ג (1 בפברואר 2023) ועד ליום ל' בכסלו התשפ"ה (31 בדצמבר 2024), תהא הכנסתו הממוצעת, ההכנסה ששימשה יסוד לחישוב דמי הביטוח בהתאם למקדמות עבור שנת 2023 או 2024 ששולמו או דווחו למוסד על חשבון דמי הביטוח במועד שקדם לתחילת שירות המילואים ולא יאוחר כ"ט בתשרי התשפ"ה (31 באוקטובר 2024), בהתאם להוראות שנקבעו לפי סעיף 345, או הכנסה בהתאם לשומה הסופית בשנת המס בעדה משתלמים דמי הביטוח, לפי הגבוה מביניהן".</p>	<p>תוספת סעיף 273א</p>
<p>2. תחילתו של חוק זה ביום פרסומו והוא יחול על שירות מילואים שהחל מיום י' בשבט התשפ"ג (1 בפברואר 2023) ועד ליום ל' בכסלו התשפ"ה (31 בדצמבר 2024).</p>	<p>תחילה ותחולה</p>

דברי הסבר

בהתאם לפרק י"ב בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן – החוק), בסיס ההכנסה של עובד עצמאי לצורך חיוב בדמי ביטוח ותשלומי גמלאות נקבע, ככלל, בתחילה על יסוד תשלומי המקדמות ולאחר מכן על יסוד השומה הסופית שהתקבלה בביטוח לאומי מרשות המסים לאותה שנת מס.

לעובדים עצמאיים רבים ששירתו במילואים במסגרת מלחמת "חרבות ברזל", הבסיס ששימש יסוד לתשלומי המילואים נקבע בהתאם למקדמות עליהם הצהירו ושילמו דמי ביטוח עובר לתחילת שירות המילואים.

עקב מצב המלחמה המתמשך, ובשל תקופות המילואים הממושכות נפגעה ההכנסה השנתית הסופית של חלק מן המשרתים שהם עובדים עצמאיים, דבר שיצר פער בין הבסיס הראשוני לחישוב תגמולי המילואים שחושבו על יסוד המקדמות, לבין הבסיס הסופי לחישוב תגמולי המילואים שחושב על יסוד השומה הסופית. כתוצאה מכך נוצרו הפרשי גמלה לחובה לחלק ממשרתי המילואים העצמאיים.

לאור המחויבות העמוקה למשרתי המילואים, ובמיוחד בעת הזו, מוצע לשנות את המצב החוקי

הקיים וזאת ביחס למי שהחל את שירות המילואים לתקופה שמיום י' בשבט התשפ"ג 1) בפברואר 2023) ועד ליום ל' בכסלו התשפ"ה (31 בדצמבר 2024), ולקבוע כי הבסיס לתשלום תגמולי המילואים יהיה על בסיס המקדמות שדווחו או שולמו על ידם בטרם תחילת שירות המילואים או על בסיס השומה הסופית, לפי הגבוה מביניהן ובלבד שהמקדמות דווחו ושולמו על בסיס מקדמות בדמי ביטוח למוסד לביטוח לאומי טרם כ"ט בתשרי התשפ"ה (31 באוקטובר 2024).